

Suriye'de 6 Yılda 11 Veto Sonuç 500 Bin Ölüm!

2011 yılında Suriye'de iç savaş başladığından beri Rusya'nın Güvenlik Konseyinde çözüm taslaklarına verdiği veto, Suriye'deki sivilin korunmasına ve Suriye iç savaşına uluslararası toplum tarafından müdahale edilmesine engel olmuştur. Rusya tarafından verilen veto kararı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kararı ile bölgede devam eden savaşa yönelik ateşkes kararını engellemiş, Halep üzerinde askeri uçuşa yasak bölge kurulmasının önünü kapamış, insani yardım faaliyetlerinin bölge halkına ulaştırılmasını engellemiş ve bölgede katliam yapan rejim güçlerinin ve terör örgütlerinin yargılanmasını önüne set çekmiştir. Rusya'nın verdiği vetolar Suriye'deki kıyım ve vahşetin devam etmesine en büyük sebeptir.

Suriye'de devam eden iç savaş boyunca, uluslararası hukukun en temel prensipleri ihlal edilmiş ve buna rağmen hiçbir yaptırıma yoluna gidilmeyerek bu ihlaller cezasız kalmıştır. Çatışmaya dâhil olan tüm taraflar insanlığa karşı suç ve savaş suçu işlemiştir. Esed rejimi, muhalif güçler ve DAES terör örgütü sivilleri doğrudan hedef alan saldırılar, cinsel şiddet, kasıtlı olarak insani yardımın bölge halkına ulaşmasını engelleme ve bölgeyi abluka altına alma, gönderilen gıdaları bölgelere ulaştırılmasını engelleyerek halkın açlıktan kırılmasına sebep olmuş ve gıda malzemelerini savaş aracı olarak kullanmıştır. Savaşa katılan tarafların hepsi bu suçları işlemiş olmasına rağmen, Suriye'de yaşanan sivil katliamın en büyük sorumlusu Esed rejimidir. Suriye hükümeti halk üzerinde kitlesel kıyım gerçekleştirmek için tüm askeri kapasitesini kullanmıştır. Bu sebeple ülkede yaşanan savaş suçlarının ve insanlığa karşı işlenen suçlarında en büyük sorumlusu Suriye Hükümeti Esed rejimidir.[1]

Suriye hükümeti beş yıldır halkına karşı savaşmakta ve sistematik saldırılarda bulunmaktadır, bunun sonucu olarak kelimenin tam anlamıyla halkına karşı *koruma sorumluluğunu*[2] yerine getirmemektedir.[3] Beş yılı aşkın süredir kendi halkını katleden Esed'in en büyük destekçisi ise DAES bahanesi ile Suriye'de sivil halkı katleden Rusya'dır. BM Güvenlik Konseyi'nin altı yıldır kullandığı vetolar bu süreçte 400.000 kişinin ölümüne sebep olurken, bugün dahi Suriyeli sivilleri sebepsiz yere ölüme mahkûm etmektedir.[4] Esed rejimi ve destekleyen ülkeler, Rusya başta olmak üzere, Halep üzerinden sivil halk üzerine varil bombası, uluslararası hukukta yasaklanmış msket bombası[5], kimyasal silah ve sığınakları yerle bir eden, sığınağa girdikten sonra sığınağın içinde patlayan "bunker-buster" bombası kullanılmaktadır.[6] 19 Eylül'de karar verilen ateşkesin ihlal edilmesinin ardından Suriye hükümeti Halep'te tekrar saldırıya geçeceğini duyurmuş ve şehre Rusya ile birlikte aralıksız saldırılar başlatmıştır.

Bugün Rusya destekli rejim saldırılarıyla birlikte Halep'in tamamını ele geçirmiş durumda. Rejimin ele geçirmesi ile birlikte Halep bugün tarihin en büyük katliamlarından biriyle karşı karşıya bulunuyor. Halep'te altı kilometrekarelik bir alana sıkıştırılan 100 bin sivilin[7] çıkışına izin vermeyen Esed rejimi ve destekçileri, oluşturulan koridorlardan kaçan sivilleri ise buldukları yerde kurşuna diziyor. Sabah gazetesine konuşan Anadolu Ajansı Ortadoğu muhabiri Levent Tok dün birçok farklı noktadan gelen tecavüz haberlerinin akıl almaz bir savaşın dünyanın gözü önünde cereyan ettiğini söyledi. Tok "Rejim askerleri Müslüman erkekleri öldürerek kadınlarına ve çocuklarına tecavüz ediyor. Halep'te olanları anlatmak için kelimelerin yeteceğini zannetmiyorum. Irak işgali ve orada yaşananlar geri döndü. Hem de en şehit haliyle" dedi.[8] Yakalanan sivil erkekler ya kurşuna diziliyor ya da diri diri yakılıyor. Kadınlar ve kız çocukları ise sistematik şekilde tecavüze uğruyor. İnsanlık haysiyetini, onurunu ve şerefine yerle bir olduğu yerde bırakın savaş hukukunun uygulanmasını, insancıl durum bile gözetilmeyerek uluslararası toplumun gözü önünde ve yapılan katliamların her aşamasından haberdar olunarak bu insanlık dışı kıyımların devam etmesine izin veriliyor. Acının tahammül edilmez boyuta ulaştığı Halep'te halk yakınlarının can vermelerini izliyor ve kadınların tecavüze uğramamak ve işkenceden saklanmak için kaçacak yerlerinin kalmadığını vurguluyor. Yaşan dramın en can yakan kısmı ise, Halep halkı kadınlarını rejim askerlerinin tecavüzünden korumak için erkeklerin "kadınlarını öldürmek için fetva istemeleri"dir.

Suriye hükümeti ve askeri anlamda karada en büyük destekçisi olan Şii milisler, 4,5 aydır kuşatma altında tuttıkları doğu Halep'teki sivilleri 15 Kasım'dan bu yana havadan ve karadan vurarak 1000 sivil kasti şekilde öldürmüş ve binlercesini yaralamıştır.[9] Yedi günlük insani durum için yapılan ateşkes çağrısının Çin ve Rusya tarafından veto edilmesiyle Esed Rejimi saldırılarının şiddetini artırarak katliama uluslararası hukuku ve silahlı çatışmalar hukukunu göz göre göre tüm uluslararası toplumun şahitliğinde yerle bir etmektedir. Yaşanan bu katliamlar üzerine BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon Halep'te çok sayıda sivil karşı yapılan katliamların alarm boyutuna ulaştığını söylemişti.[10] Kuşatma altındaki halk, durumlarını ve yaşadıklarını "kıyamet günü" olarak tanımlamakta ve öldürülmeyi beklediklerini çaresizlikle dile getirmektedir.[11]

Uluslararası toplumun gözü önünde işlenen bu vahşete karşı Halep'teki insani durumu duyurmak, farkındalık yaratmak ve tüm dünyanın gözleri önüne sermek için uluslararası yardım kuruluşu olan İHH İnsani Yardım Vakfı 14 Aralık'ta "Halep'e Yol Açın" sloganıyla katliama dur demek için yola çıkıyor. 14 Aralık Çarşamba günü İstanbul Kazlıçeşme meydanından Saat 11.00'da yapılacak basın açıklamasının ardından yola çıkması planlanan konvoyu Türkiye'nin 81 ili ve yurt dışından da katılımlar olacak. Konvoy güzergâhı üzerindeki illerde Halep'teki saldırıları protesto için eylemler yapılacak. Konvoyda, içerisinde temel gıda malzemelerinin yer alacağı yardım TIR'ları olacağı gibi katılımcılar da yanlarında insani yardım malzemeleri getirebilecek. Konvoyun son durağı olan Cilvegözü sınır kapısında da bir basın açıklaması yapılacak. Açıklamada katliamların durdurulması ve insani yardım koridoru açılarak bu yardımların ulaştırılması çağrısı yapılacak.[12]

---

[1] Syria: Five Years, Five Vetoes, 280,000 Dead, Global Center For The Responsibility to Protect, <http://www.globalr2p.org/publications/459> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[2] Merve Aksoy, "Humanitarian Intervention" to "R2P", http://insamer.com/tr/humanitarian-intervention-to-r2p_227.html (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[3] Syria: Five Years, Five Vetoes, 280,000 Dead, Global Center For The Responsibility to Protect, <http://www.globalr2p.org/publications/459> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[4] Statement on Today's UN General Assembly Resolution on the Situation in Syria, Global Center For The Responsibility to Protect, <http://www.globalr2p.org/publications/459> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[5] Global ban, CLUSTER MUNITION COALITION, <http://www.stopclustermunitions.org/en-gb/the-treaty/global-ban.aspx> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[6] 'Hell itself': Aleppo eels from alleged use of bunker-buster bombs, The Guardian, <https://www.theguardian.com/world/2016/sep/26/hell-itself-aleppo>

[7] 'We can do no more': rescue services in Aleppo plead for international help, <http://www.sbs.com.au/news/article/2016/12/12/rescue-services-aleppo>

[8] Halep'te son durum: 100 bin insan tarihin en büyük katliamı ile karşı karşıya, <http://www.sabah.com.tr/gundem/2016/12/13/halepte-son-durum-4> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[9] Aleppo's Old City captured by Assad regime following rebel retreat, http://www.upi.com/Top_News/World-News/2016/12/07/Aleppo-Old-City-captured/ (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)

[10] UN chief warns of 'atrocities against large number of civilians' in Aleppo, Independent, <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/un-chief-warns-of-atrocities-against-large-number-of-civilians-in-aleppo-10488831.html>

[11] 'We can do no more': rescue services in Aleppo plead for international help, <http://www.sbs.com.au/news/article/2016/12/12/rescue-services-aleppo>

[12] "Halep'e Yol Açın" konvoyu, <https://www.ihh.org.tr/haber/halepe-yol-acin-konvoyu> (Erişim Tarihi, 13 Aralık 2016)